

АНАЛІЗ СТАНУ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Войтко С. В.

У 2008 році Україна проводила зовнішньоторговельні операції з партнерами з 215 країн світу (для порівняння - в 2007 році Україна співпрацювала зі 187 країнами світу, в 2006 р. – зі 160, в 2005 р. – зі 140, в 2004 р. – зі 120). Особливе значення мають економічні зв'язки України, які здійснюються у формі зовнішньої торгівлі. За даними Держкомстату у 2008 році експорт вітчизняних товарів склав 67002,5 млн. дол. (135,9% відносно 2007 р.), імпорт - 85534,4 млн. дол. (141,1% відносно 2007 р.). Таким чином, спостерігаємо негативне сальдо торгівлі - 18531,9 млн. дол.

Зростання українського експорту забезпечене трьома товарними групами: металургійною, машинобудівною, хімічною. Традиційно українські товари таких галузей користуються найбільшим попитом в Російській Федерації (27% від загального експорту України до Росії). На сьогодні сальдо зовнішньої торгівлі товарами з Російською Федерацією продовжує залишатись від'ємним (-3675,1 млн. дол.).

Так, за даними Держкомстату, товарообіг між Україною та РФ у 2008 році виріс на 18% і склав 39,8 млрд. дол. (за підсумками 2007 року товарообіг складав 30 млрд дол.). Прискорення темпів зростання експорту до Росії пов'язують з модернізацією основних фондів за держпрограмами країни. У 2008 році можна відзначити позитивні тенденції у зростанні експорту енергетичного машинобудування, цьому сприяло постійне зростання цін на енергоносії, що вимагає впровадження енергозберігаючих технологій. Ще однією причиною збільшення темпів зростання експорту до Росії називають стрімкий розвиток російських підприємств, які займаються видобутком та переробкою енергоресурсів. Водночас, тенденція масового експорту до Росії негативно впливає на стійкість української економіки (вітчизняна економіка стає залежною від російського ринку збуту). Інші країни потребують значно менше товарів нашого вітчизняного виробника (так як вони мають низький рівень конкурентоспроможності і не знаходять свого покупця).

Україна експортує продукцію машинобудування в країни СНД, Близького Сходу, Латинської Америки і Китай (7,2% експорту спрямовується в Туреччину, 3,1% - у Білорусію). Тим часом основні ринки збуту на сьогоднішній день - Європа (4,3% - в Італію, 3,4% - у Польщу, 2,7% - у Німеччину) і США (3,1%). Тому зовнішня кон'юнктура цієї продукції залежить в основному від темпів економічного зростання у цих країнах.

Світова економічна криза призвела до скорочення обсягів експорту продукції вітчизняного машинобудування. Спад обсягів виробництва продукції машинобудування у січні 2009 р. проти січня 2008 р. був найбільшим порівняно з іншими галузями і склав 58,3%. У 2008 році кількість прибуткових підприємств галузі склала 63,1% (у 2007 р. – 69,2%). Ця галузь забезпечує останні два роки стабільне зростання обсягу ВВП України. Як наслідок, вітчизняну економіку може очікувати різке зростання від'ємного сальдо торгівельного балансу.